

Antagande av avtal om samverkan avseende
budget- och skuldrådgivning för HÄrryda,
Möln dal och Partille

7

2023SOCN58

Socialnämnden

Datum
2023-03-01

Diarienummer
2023SOCN58 001

Antagande av avtal om samverkan avseende budget- och skuldrådgivning för Härryda, Mölndal och Partille

Förslag till beslut

Socialnämnden antar *Samverkansavtal avseende budget- och skuldrådgivning för Härryda kommun, Mölndals stad och Partille kommun* under förutsättning att avtalet antas av Mölndals stad och Partille kommun.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 20 oktober 2022 § 135, att godkänna avtalssamverkan avseende budget- och skuldrådgivning med Mölndals stad och Partille kommun. Kommunfullmäktige uppdrog vidare åt dåvarande välfärdsnämnd, numera socialnämnd, att för detta ändamål ingå samverkansavtal med Mölndals stad och Partille kommun under förutsättning att avtal kan träffas med båda kommunerna.

Avtal har nu i samråd mellan kommunerna arbetats fram. Avtalet träder i kraft när samtliga kommuner antagit detta. Planerat startdatum för verksamheten är den 1 oktober 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 1 mars 2023
- Kommunfullmäktiges beslut 20 oktober 2022 § 135, Godkännande av avtalsbaserad samverkan gällande budget- och skuldrådgivning i Härryda, Mölndal och Partille
- Samverkansavtal avseende budget- och skuldrådgivning för Härryda kommun, Mölndals stad och Partille kommun

Malin Johansson
Sektorschef

Elin Hjalmarsson
Utvecklingschef

Sammanträdesdatum
2022-10-20

§ 135

Dnr 2022KS234

Godkännande av avtalsbaserad samverkan gällande budget- och skuldrådgivning i Härryda, Mölndal och Partille

Beslut

Kommunfullmäktiges beslut i enlighet med kommunstyrelsens och välfärdsnämndens förslag

Kommunfullmäktige godkänner avtalssamverkan för gemensam budget- och skuldrådgivning enligt socialtjänstlagen med Mölndals stad och Partille kommun.

Kommunfullmäktige uppdrar åt välfärdsnämnden att för detta ändamål ingå samverkansavtal med Mölndals stad och Partille kommun under förutsättning att avtal kan träffas med kommunerna.

Sammanfattning av ärendet

I maj 2019 initierades dialog mellan socialchefer i Härryda, Lerum, Partille och Mölndal om behov av samverkan inom olika verksamhetsområden. Ett prioriterat verksamhetsområde som identifierades för eventuell samverkan var budget- och skuldrådgivningen.

Budget- och skuldrådgivning är en obligatorisk verksamhet för kommunerna. Enligt 5 kap. 12 § första stycket socialtjänstlagen (2001:453) ska kommunen erbjuda budget- och skuldrådgivning till skuldsatta personer. Syftet med en sammanslagning är främst att öka möjligheten till service och säkerställa kompetensförsörjning genom dagligt samarbete med kollegor samt att minska sårbarheten i verksamheten.

Kommunfullmäktige förslås godkänna en avtalsbaserad samverkan avseende gemensam budget- och skuldrådgivning. Kommunfullmäktige föreslås också uppdrar till välfärdsnämnden att ingå samverkansavtal med Mölndals stad och Partille kommun under förutsättning att avtal kan träffas med kommunerna. För att ingå samverkansavtal behöver ett avtal tas fram som sedan välfärdsnämnden beslutar om.

Den prognostiserade kostnadsökningen beror på finansiering för del av enhetschef för den nya gemensamma verksamheten och finansieras inom verksamhetens ram. Enhetschefen ska ansvara för att upprätthålla nödvändig kontinuitet, kompetens, kvalitet samt arbeta för att uppnå kostnadseffektivitet. Förvaltningen bedömer att enhetschefstjänsten är avgörande för att den nya gemensamma verksamhetens ledning och styrning ska uppnå ändamålsenlighet. En gemensam verksamhet innebär fler anställda som exempelvis kan täcka upp vid sjukfrånvaro, utbildningar eller annan ledighet vilket säkrar tillgängligheten.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2022-10-20

Förvaltningen bedömer att en samlad budget- och skuldrådgivning är ändamålsenlig eftersom den kan öka och stärka möjligheten till service samt kan initiera fler förebyggande och utåtriktade aktiviteter. Förvaltningen bedömer också att det i avtalet är viktigt att lyfta tillgänglighetsaspekten genom att säkerställa möjligheten till fysiska möten i Härryda kommun för de invånare som inte har ekonomiska resurser för resor fram och tillbaka till Mölndal.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 29 september 2022 § 314
- Valfördsnämndens beslut 31 augusti 2022 § 163, Avtalssamverkan för gemensam budget- och skuldrådgivning
- Tjänsteskrivelse 27 juni 2022

Paragrafen är justerad

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Samverkansavtal avseende budget- och skuldrådgivning för Härryda kommun, Mölndals stad och Partille kommun

Bakgrund

Sedan Härryda kommun, Mölndals stad och Partille kommun utrett möjligheten att samverka kring budget- och skuldrådgivning har kommunfullmäktige i samtliga kommuner under år 2022 godkänt en samverkansorganisation för kommunernas budget- och skuldrådgivningsverksamhet med säte i Mölndals Stad samt därvid uppdragit åt i respektive kommun ansvarigt organ/nämnd att för detta ändamål ingå samverkansavtal.

Inledning och definitioner

Detta avtal reglerar av parterna överenskommen drift av gemensam budget- och skuldrådgivning. Avtalet är upprättat med stöd av 9 kap. 37 § kommunallagen (2017:725), KL.

Organisationens säte ska vara i Mölndals Stad, som nedan benämns uppdragstagaren. Övriga samverkanskommuner benämns uppdragsgivare. Samtliga kommuner som ingår i samverkan benämns nedan samverkanskommuner. Samverkansorganisationen ska kallas budget- och skuldrådgivning i samverkan (BSIS).

Uppdragsgivarnas övergripande och yttersta ansvar för budget- och skuldrådgivningen enligt gällande lagstiftning kan inte överlåtas och har inte genom detta avtal överlåtits till uppdragstagaren.

Verksamhetsövergång ska ske den 1 oktober 2023 då en fysisk sammanslagning av verksamheterna ska ske. Uppdragstagaren ska leda införandeprojektet. Det åligger uppdragsgivarna att bidra till införandeprojektet och att genomföra sina respektive åtaganden för att möjliggöra projektets genomförande inom stipulerad tid.

1 § Parter

Detta avtal har upprättats mellan Mölndals Stad (uppdragstagaren) samt Härryda kommun och Partille kommun (uppdragsgivarna).

2 § Syfte

Syftet med samverkan är att inom ramen för befintliga resurser skapa förbättrade möjligheter för att säkra och utveckla verksamhetens kvalitet, samt uppnå en effektiv verksamhet. Sveriges samtliga kommuner har stora framtida behov av att klara kompetensförsörjning och kompetensutveckling, att säkerställa tillgång till specialistkompetens, att minska sårbarhet och utveckla den kommunala servicen inom ramen för tilldelade resurser. Parterna är eniga om att samverkan i gemensam drift är ett bra sätt att utveckla och stärka budget- och skuldrådgivningsverksamheten till gagn för kommunernas medlemmar.

Omfattning

3 § Uppdragstagarens åtaganden

En kommun ska enligt 5 kap. 12 § första stycket socialtjänstlagen (2001:453) erbjuda budget- och skuldrådgivning till skuldsatta personer. Budget- och skuldrådgivning är därmed en obligatorisk verksamhet för kommunerna, men för den enskilde är rådgivningen frivillig och bygger på dennes egen önskan och medverkan. Konsumentverket har utformat nationella rekommendationer för budget- och skuldrådgivningens verksamhet som bland annat stadgar att rådgivningen ska vara kvalificerad och kunna ges utan oskäligt dröjsmål.

4 § Uppdragsgivarnas åtagande

Uppdragsgivarna ska

- Hänvisa allmänheten till BSIS och fullgöra sin allmänna serviceskyldighet.
- Vid behov och på förfrågan ska Härryda och Partille kommuner vara BSIS behjälplig med bokning av lokal. Besök tas i första hand emot i uppdragstagarens lokaler men vid behov kan lokal behöva bokas i någon av samverkanskommunerna. Det åligger då respektive kommun att boka lämplig lokal där handläggare kan ta emot besök.
- Ta emot och vidarebefordra handlingar som inkommit till eller upprättats av respektive kommun till uppdragstagaren.

5 § Organisation och arbetsgivare

BSIS har sitt säte och arbetsställe i Mölndal.

Mölndals stad ska vara arbetsgivare för de tjänstepersoner som arbetar hos BSIS.

6 § Bemanning

Uppdragstagaren ska anställa och bemanna BSIS med 4,2 heltidsarbetare, fördelat på budget- och skuldrådgivare och chef. Detta är ursprungsbemanningen som kan komma att justeras efter samråd mellan parterna.

7 § Övertagande av personal

Om uppdragsgivaren har anställd handläggare (tjänsteman) inom budget- och skuldrådgivning åvilar det uppdragstagaren enligt 6 b § (1982:80) lagen om anställningsskydd och skyldigheterna vid övertagande av verksamhet att överta denna personal.

Uppdragstagaren ska senast två månader efter startdatum för den gemensamma organisationens verksamhet, från uppdragsgivarna erhålla en ersättning som motsvarar kostnaden för övergången personals uttagna semester och icke kompenserad övertid, fyllnadstid, jour- och beredskap samt och eventuell annan inestående ersättning.

8 § Hantering av handlingar, dokumentation och arkiv

Varje kommuns nämnd är arkivansvarig för sin kommuns handlingar och ansvarar för att nämndens dokumenthanteringsplan är aktuell utifrån rådande lagstiftning och regler. Samverkanskommunerna ska dock verka för att dokumenthanteringsplanerna är likalydande för samtliga samverkanskommuner, i syfte att underlätta för uppdragstagarens handläggare. Uppdragstagaren ska ta fram förslag på dokumenthanteringsplan och rutiner för hantering av allmänna handlingar.

Under aktiv handläggning av ett ärende ansvarar uppdragstagaren för förvaring av aktuell dokumentation. Allmänna handlingar som inte kan hanteras elektroniskt hanteras av uppdragstagaren fram till gallring och arkivering. Sådana handlingar ska hållas ordnade och, i den mån de inte diarieförs hos de samverkande kommunerna, diarieföras hos uppdragstagaren.

Akter ska förvaras av uppdragstagaren på ett för ändamålet lämpligt sett. Uppdragstagaren ska bevara handlingarna i enlighet med samverkanskommunernas dokumenthanteringsplaner, varefter personakt och övriga handlingar enligt dokumenthanteringsplan överlämnas på överenskommet sätt till kommunarkiv hos respektive samverkanskommun.

Samverkande kommuner får delegera rätten att gallra handlingar enligt respektive kommuns dokumenthanteringsplan, till anställda hos uppdragstagaren.

Uppdragstagaren ansvarar för utlämnande av allmänna handlingar inom ramen för uppdraget, som förvaras hos uppdragstagaren, om utlämnandet inte hindras av sekretess. Formellt beslut om att avslå begäran om utlämnande av allmän handling fattas enligt respektive kommuns delegationsordning.

Uppdragstagaren ansvarar för att akter och register hålls ordnade och strukturerade på så sätt att de utan omfattande åtgärder kan återlämnas till respektive samverkanskommun i det fall att samverkansavtalet upphör eller vid beslut av respektive nämnd eller arkivmyndighet.

9 § Beslutsfattande/delegation

Samverkanskommunerna får, med undantag för de begränsningar som följer av lag och detta avtal, ge anställd hos uppdragstagaren i uppdrag att besluta på samverkanskommunens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden (extern delegation). Denna rätt innefattar även möjligheten till vidaredelegation.

Det är ansvarig nämnd hos respektive samverkanskommun som bestämmer i vilken omfattning delegation ska ske och vad som i övrigt ska gälla i fråga om den delegerade beslutsrätten. Samverkanskommunerna ska dock verka för att delegationen är likalydande för samtliga samverkanskommuner, i syfte att underlätta för uppdragstagarens handläggare. Uppdragstagaren ska ta fram förslag på delegation och rutiner för anmälan av delegationsbeslut och kommunicera detta till övriga samverkanskommuner.

Beslut som fattas med stöd av delegation ska av uppdragstagaren anmälas till respektive samverkanskommun i enlighet med de av samverkanskommunen beslutade anmälningsrutinerna.

Denna bestämmelse hindrar inte ansvarig nämnd i respektive kommun från att när som helst ändra eller återkalla tidigare medgiven delegation.

10 § Personuppgifter och sekretess

Varje deltagande nämnd är personuppgiftsansvarig enligt 2 § 1 st 2 p lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten och 11 § förordningen (2001:637) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten.

Uppdragstagaren ansvarar för att lämna information till de registrerade enligt artikel 13 och 14 dataskyddsförordningen (GDPR) för de behandlingar som sker hos samtliga personuppgiftsansvariga. I övrigt är varje personuppgiftsansvarig ansvarig för att hantera personuppgifterna utifrån gällande dataskyddslag och pröva de enskildas rättigheter.

Uppdragstagaren och samverkanskommunerna ska hålla varandra informerade om händelser som påverkar behandling av personuppgifterna som till exempel personuppgiftsincidenter.

Uppdragstagaren ansvarar för att den personal som utför uppgifterna med anledning av avtalet informeras om och följer för uppdraget tillämpliga bestämmelser om sekretess i lag eller annan författning.

11 § Budget

Uppdragstagaren ska, i samråd med samverkanskommunerna, årligen upprätta en budget inom de ekonomiska ramar som samverkanskommunerna enats om.

Kommunernas olika budgetprocesser och budgetarbete behöver därför hanteras i särskild ordning. Uppdragstagaren ska lämna budgetunderlag till samverkanskommunerna senast den 1 oktober för budget kommande år.

Budget följs upp enligt uppdragstagarens styrmodell.

12 § Underlag för kostnadsfördelning

Uppdragstagaren upplåter erforderliga lokaler och utrustning samt ansvarar för investeringar i lämplig lös egendom.

I underlag för budget ska kostnader tas upp utifrån åtminstone följande poster:

- Lön och personalomkostnader inklusive företagshälsovård
- Administration
- IT och telefoni
- Lokaler/hyra
- Övriga till verksamheten hörande kostnader såsom exempelvis kompetensutveckling, fackliga kostnader, kostnader för biträde avseende upprättande av budget, redovisning, revision och annan nödvändig intern och extern specialishjälp.

13 § Kostnadsfördelning

Kostnaderna (totalt faktiska kostnader) för BSIS fördelas mellan samverkanskommunerna utifrån kommunernas invånarantal per den 31 december året före budgetens fastställande. Följande utgångspunkt har använts för beräkningen:

Folkmängd per 31-12-2021	Antal inv	Andel %	Kostnad år 2023, tkr baserat på helår
Härryda kommun	39 006	26,271%	935
Mölnåls kommun	69 943	47,107%	1 676
Partille kommun	39 529	26,623%	947
Total folkmängd i samtliga kommuner	148 478	100,0%	3 558

Personal	Årsarbetare
Chef, del av	0,2
Budget- och skuldhandläggare	4
Totalt	4,2

Ersättningen revideras årligen till följd av sedvanlig löne- och prisuppräknings. Senast den 30 november varje år ska uppdragstagaren till samverkanskommunerna lämna uppgift om preliminär kostnad för nästkommande år.

Uppdragstagaren ansvarar för regelbunden dialog kring eventuella budgetförändringar och oförutsedda händelser som kan påverka kostnaden. Vid den typen av händelser äger samtliga parter rätt att omförhandla avtalet.

Utöver dessa kostnader kan tillkomma kostnader för tolk och andra kostnader som tillhör specifika ärenden. Dessa faktureras respektive kommun.

Träffas överenskommelse mellan samverkanskommunerna om annan fördelning av BSIS kostnader anses avtalet inte uppsagt utan löper vidare med överenskommen fördelning. Kan överenskommelsen inte träffas gäller vad som stadgas i 21 och 22 §§.

14 § Ersättning

Ersättning enligt 13 § ska av samverkanskommunerna betalas till uppdragstagaren halvårsvis i förskott mot faktura.

Om anledning till anmärkning mot faktura inte föreligger ska betalning erläggas inom 30 dagar från fakturans ankomstdag.

15 § Ekonomisk redovisning och hantering av överskott eller underskott

Uppdragstagaren ska årligen redovisa föregående års räkenskaper för samverkanskommunerna. Redovisningen ska ske före den 1 mars efterföljande år.

Eventuellt överskott eller underskott ska fördelas mellan kommunerna enligt vad som anges i detta avtal avseende kostnadsfördelning enligt 13§.

Överskott ska utbetalas till de samverkande kommunerna enligt fördelningsprincipen och underskott ska faktureras de samverkande kommunerna enligt fördelningsprincipen.

Om överskott eller underskott uppstår och samverkanskommunerna anser att överskottet eller underskottet är orimligt stort, gäller vad som stadgas avseende omförhandling i 21 §.

16 § Förändring av verksamhetens omfattning

Förändring av verksamhetens omfattning enligt detta avtal ska ske efter samråd och godkännande av samtliga samverkanskommuner. Förändring av verksamheten kan bland annat vara att nya lagkrav medför behov av att förändra verksamhetens omfattning.

17 § Utökning av antalet samverkanskommuner

Om utökning av antalet samverkanskommuner i BSIS blir aktuellt ska samtliga samverkanskommunerna sammankallas av uppdragstagaren.

Samverkanskommunerna kan, efter samråd, besluta om utökning av antalet samverkanskommuner samt om villkor för en utökning. För att utöka antalet samverkanskommuner krävs att samtliga nuvarande samverkanskommunerna är överens om villkoren och att beslutet fattas av respektive kommunfullmäktige.

18 § Kontaktpersoner och samråd

Respektive samverkanskommun ansvarar för att utse för ändamålet lämpad kontaktperson att delta i samråd. Samråd sker löpande och vid behov och sammankallas företrädesvis av uppdragstagaren men kan även initieras av annan samverkanskommun.

19 § Insyn i förvaltningen

Samverkanskommunerna har rätt till löpande insyn i BSIS verksamhet och de ärenden som är hänförliga till den egna kommunen.

20 § Utvärdering

Årlig uppföljning av BSIS:s verksamhet ska upprättas av uppdragstagaren och redovisas till respektive kommun. Samtliga parter är skyldiga att medverka i uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Uppdragstagaren ansvarar för årlig inlämning av uppgifter till SCB.

21 § Omförhandling

Omförhandling av avtalet kan påkallas av samtliga samverkanskommunerna efter skriftlig underrättelse till BSIS. Uppdragstagaren ska då kalla till gemensamma överläggningar mellan samverkanskommunerna.

Om kommunerna efter omförhandling inte kan enas om ändringar/tillägg gäller avtalet på oförändrade villkor intill dess att avtalet upphör för samverkanskommunerna enligt vad som stadgas i 27 § gällande uppsägning.

22 § Ändringar och tillägg

Tillägg och ändringar av detta avtal ska ske skriftligen för att vara gällande och undertecknas av behöriga företrädare för respektive part. Ändringar och tillägg ska för att vara gällande godkännas av samma organ som hos respektive part godkänt avtalet.

23 § Överlåtelse av avtal

Detta avtal får inte överlåtas på annan utan skriftligt medgivande från samtliga samverkanskommunerna.

24 § Hävning

Om någon av parterna väsentligen åsidosätter sina skyldigheter enligt detta avtal, och inte efter skriftligt påpekande vidtar åtgärder för att för att uppfylla sina åtaganden, har motparten rätt att säga upp avtalet till upphörande i förtid.

25 § Tvist

Tvist ska i första hand lösas genom förhandlingar. Om detta visar sig ogörligt ska tvist prövas enligt svensk lag av svensk allmän domstol.

26 § Befrielsegrunder (force majeure)

Uppdragstagaren fritas från skyldigheten att fullgöra sin del av avtalet och från att erlagga skadestånd om hans åtaganden inte alls eller endast till onormalt hög kostnad kan fullgöras på grund av krig eller upplopp, arbetsinställelse, blockad, eldsvåda, ingrepp av myndighet eller annan därmed jämförlig händelse som uppdragstagaren inte råder över och inte heller kunnat förutse. Arbetskonflikt som har sin grund i kommunens brott mot kollektivavtal får inte åberopas som befrielsegrund.

För att part ska ha rätt att göra gällande befrielsegrund ska denne utan dröjsmål underrätta motparten om uppkomsten därav, liksom om befrielsegrundens upphörande. Part ska informera motparten om när fullgörelse beräknas kunna ske. Parten är skyldig att genast utföra åligganden enligt avtalet när händelse av här angivet slag upphör.

Föreligger ovannämnda omständigheter har uppdragsgivarna rätt att så länge de består, själv utföra uppdragstagarens åtaganden.

Om avtalets fullgörande till väsentlig del förhindras på grund av force majeure-händelse för längre tid än en (1) månad äger vardera parten utan ersättningskyldighet skriftligen häva avtalet.

27 § Avtalstid och uppsägning

Avtalet ska sägas upp för att upphöra att gälla. Uppsägning ska ske skriftligt.

Avtalet gäller från och med den 1 oktober 2023 och löper tills vidare med ett års uppsägningstid. Avtalet kan bara sägas upp till utgången av varje kalenderår.

Uppsägning ska ske skriftligen och delges övriga parter.

28 § Samarbetets upphörande

I det fall att BSIS upphör eller samverkanskommunerna säger upp detta avtal enligt 27 § ska eventuella överskott/underskott enligt 15 §, övriga eventuella tillgångar/skulder samt avvecklingskostnader fördelas på samma sätt som kostnaderna för organisationens verksamhet enligt 13 §.

Uppdragstagaren ska överlämna personakter och register till respektive kommun vid samarbetets upphörande.

29 § Avtalets godkännande och giltighet

Detta avtal förutsätter för sin giltighet att det godkänns av – i enlighet med fullmäktige i uppdragstagaren respektive uppdragsgivarna kommuners beslut – behörigt organ.

Avtalet ska börja tillämpas den 1 oktober 2023.

30 § Utväxling av avtal

Detta avtal har upprättats i tre exemplar, varav parterna tagit varsitt.

Härryda den _____ 2023
För Härryda kommun

Maria Kornevik Jakobsson
Socialnämndens ordförande

Malin Johansson
Sektorschef

Mölnadal den _____ 2023
För Mölnads stad

Bengt A Runberg
Social- och arbetsmarknadsnämndens ordförande

Helen Smith
Förvaltningschef

Partille den _____ 2023
För Partille kommun

Adam Algotsson Johnstone
Social- och arbetsnämndens ordförande

Margareta Antonsson
Förvaltningschef